

Mare de Déu de la Mercè

BARCELONA, 24 DE SETEMBRE DE 2026

Benvolguts Bisbes de Terrassa, Sant Feliu de Llobregat i bisbes auxiliars,

Benvolguts Pare Provincial, rector i pares mercedaris,

Germans preveres i diaques,

Molt Hble. Sr. President del Parlament,

Excel·lentíssim Sr. Alcalde,

Excel·lentíssim Sr. Inspector General de l'Exèrcit,

Honorable Sr. Conseller,

Il·lustríssims regidors i regidores, autoritats civils, acadèmiques, militars i cossos de seguretat que ens acompanyen,

Membres de la Germandat de la Mercè,

Germans i germanes en el Senyor,

Avui, encara amb el record de la recent visita del papa Lleó XIV a Barcelona, en aquesta festa tan entranyable de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de Barcelona, dirigim la nostra mirada a Maria. Ho fem amb gratitud i amb confiança. Fa segles que generacions de barcelonins i de creients han viscut sota la seva protecció. Santa Maria és la «Mare de Déu i Mare dels homes»[1], tal com la va proclamar el Concili Vaticà II. A ella acudim confiats, perquè vetlla per nosaltres. En Maria hi veiem una mare que ens acompanya en les alegries i en les penes, una mare que ens condueix sempre cap al seu Fill Jesús.

En aquesta celebració recordem que la Mare de Déu va inspirar el mercader Pere Nolasc a fundar, en aquesta ciutat, l'Orde de la Mercè, la missió de la qual era rescatar els cristians captius. Han passat molts segles, però continuen existint moltes formes de captivitat en la nostra societat. Per això, la Mare de Déu de la Mercè continua sent un do per a Barcelona, perquè ens recorda que ningú no ha nascut per viure encadenat i que Déu sempre obre camins de llibertat.

Certament, les cadenes no han desaparegut. Han canviat de forma. Avui hi ha moltes persones captives de la soledat no desitjada, de la por davant el futur, de la pobresa material i espiritual, de la pèrdua de l'esperança, de les addiccions, de l'egoisme, del ressentiment i del buit interior.

També hi ha persones que viuen esclavitzades per l'obsessió de l'èxit, pel que diran... I en aquest punt descobrim una bella paradoxa. Hi ha captivitats que roben la llibertat a l'ésser humà; tanmateix, hi ha una proposta que captiva qui decideix seguir-la, però que no esclavitzava, sinó que allibera. Una opció a l'abast de tothom: Jesucrist.

L'Evangeli ens mostra que Jesucrist posseeix una força d'atracció irresistible. Certament, els qui es trobaven amb Ell quedaven captivats per la seva paraula, per la seva mirada i per la seva misericòrdia. Els pescadors deixaven les xarxes; Zaqueu baixava de l'arbre; Maria Magdalena trobava una vida nova; els deixebles d'Emmaús sentien com els abrassava el cor mentre Ell els parlava pel camí. Sí, Crist captiva, però ens captiva perquè ens fa lliures. Ens atrau perquè ens revela la nostra veritable identitat de fills de Déu. Ens conquereix perquè trenca les cadenes que ens impedeixen estimar i viure en plenitud.

¿I què fa Maria? Precisament ens ajuda a deixar-nos captivar pel seu fill, amb la seva manera de ser i de viure. Observem-la.

[CASTELLÀ]

Las cualidades de María son muchas:

- María es una mujer de fe. Confía plenamente en Dios y se siente siempre acompañada por Él. Como hizo Abraham, María se fío de Dios. María creyó en el anuncio del ángel Gabriel y esperó contra toda esperanza. Ella vivió la fe de una manera natural y tranquila, en la vida cotidiana y ante las adversidades. María respondió libremente al proyecto de Dios. No buscaba otra cosa que hacer la voluntad de Dios. Como el profeta Jeremías, fue seducida por Dios y se dejó seducir (cf. *Jer* 20,7). Que María nos abra los ojos para que veamos la luz de Cristo.
- María es una mujer discreta que pasa desapercibida, es silenciosa. Sin embargo, su silencio no es un silencio ausente, sino atento. En silencio está al lado de Jesús y, en ese silencio, aprende de Él. El silencio de María nos aporta serenidad y paz en un mundo lleno de ruidos que nos aturden. Un silencio que hoy necesitaríamos, un silencio que comunica más que muchas palabras.
- María es una mujer comprometida. En primer lugar, lo es con Dios. Toda su vida es un “sí” a la voluntad de Dios. Es una madre entregada con un compromiso de por vida. Ella, con pequeños gestos, va construyendo, día a día, el Reino de Dios.

Así, por ejemplo, María acompaña a su prima Isabel cuando lo necesita. Ella permanece junto a la Cruz con su Hijo cuando casi todos han huido. Tras la muerte y resurrección de Cristo, apoya a la primera comunidad cristiana.

La verdad es que nos cuesta entender el compromiso de la fe. Vivimos en una sociedad cómoda; a veces solamente aceptamos lo que nos gusta, lo que nos produce placer y rechazamos todo lo que cuesta esfuerzo. Pidamos a María que nos ayude a tener fe:

*Santa María,
ven en ayuda de nuestra débil fe
y enséñanos a vivir, como tú, de una fe viva y operante.
Santa María, que no dudemos nunca de la promesa del Señor;
y que esa actitud de confianza nos ayude
a confiar siempre y en toda circunstancia
en las personas que nos rodean.*

Por eso, la Virgen de la Merced ha venido a conquistar los corazones con la ternura de una madre. A lo largo de los siglos, muchos cristianos han experimentado esta cautividad de amor. Han descubierto que, cuando se acercan a María, ella no habla de sí misma, sino de Jesucristo. Como en Caná, diciendo a todos: «Haced lo que Él os diga» (Jn 2,5).

[CATALÀ]

Barcelona ha volgut posar-se durant segles sota la protecció de la Mare de Déu de la Mercè. Maria ha ajudat Barcelona a mirar més enllà de si mateixa, a obrir-se als pobres, als necessitats i als qui venen de lluny. Ens recorda que la veritable grandesa d'una ciutat no es mesura únicament pels seus edificis, pel seu prestigi o per la seva projecció internacional, sinó per la capacitat dels seus habitants de reconèixer-se com a germans.

Potser avui cadascun de nosaltres ens podem preguntar: ¿de què soc captiu? ¿Quines cadenes m'impedeixen viure? ¿Quines pors, dependències o egoismes pesen sobre el meu cor?

I al costat d'aquesta pregunta n'apareix una altra: ¿em deixo captivar per Crist? ¿Em deixo atreure per la seva paraula, per la seva amistat i pel seu amor?

Que Santa Maria, mare i consol dels pecadors, ens ajudi a viure com ella, prop dels qui pateixen. Tant de bo sapiguem ser per a ells consol i ajuda en les seves necessitats. Que Maria, Mare de Déu de la Mercè, alliberadora de captius, ens porti sempre de la mà cap al seu fill. I que, captivats per Ell, aprenguem finalment què significa ser veritablement lliures.

Us desitjo una bona festa de la nostra patrona. Que les diòcesis de Barcelona, Terrassa, Sant Feliu i de tot Catalunya continuïn sent una terra bella i habitable, no solament pels seus monuments històrics i les seves prestacions materials, sinó també per la seva sensibilitat humana, fraterna, solidària i respectuosa amb els valors humans i transcendents. Que tothom pugui dir: ens sentim com a casa nostra, perquè aquí hi ha amor, molt d'amor.

Card. Joan Josep Omella
Arquebisbe de Barcelona